

Bente Imerslund håper foredraget vekket en interesse for kvænenes kontakt østover. FOTO: PRIVAT

Bente Imerslund og historien til kvænenene

Foredrag på Porsanger bibliotek i Lakselv. FOTO: MAGNUS G. MARTINSEN

Forfatter Bente Imerslund kom til Lakselv for å holde foredrag under kulturminneuka. De mange fremmøtte fikk mulighet til å dykke dypere inn i historiene til kvæner, skogfinner, tornedalinger, karelere, vepsere og ingermanlandsfinner.

Mer enn 40 personer møtte opp på biblioteket i Lakselv tirsdag 3. september, for å høre Imerslund fortelle om boka «Kvener, skogfinner, tornedalinger, karelere, vepsere og ingermanlandsfinner. Onhan meitá vielä! Jo viisst finnes vil»

– Kvænenene i Porsanger vet mye mer om det kvænske enn det jeg vet. Men jeg håper publikum tar med seg interesse for kvænenes kontakt østover og for skogfinnerne og de andre beslektede folkene i Sverige og Russland, sier forfatter Bente Imerslund til Ságat før foredraget.

Et levende bilde

Daglig leder for Porsanger kvænske språksenter, Anneli Naukkari, forteller at foredraget var lagt opp til temaet for kulturminneuka, spornettverk og forbindelser.

Imerslund forteller at da kulturminnedagene i Lakselv tok kontakt med henne, begynte hun å finne frem nytt stoff fra Porsanger.

– Det er et veldig aktivt kvænmiljø i Porsanger og det er artig å se, sier Bente og skryter av blant andre Porsanger kvænske språksenter.

De mange fremmøtte fikk høre Imerslund fortelle historier og vise bilder fra hennes reise med å lage boka.

Imerslund har intervjuet rundt 75 personer til boken, og den gir et levende bilde av de seks folkegruppene i Norge, Sverige og Nordvest-Russland. Historiene er formidlet gjennom personlige erfaringer fra en rekke livssituasjoner – fra skoleinternater og barnehager til

badstuer og ishavsskuter. Innledningene om hver folkegruppe er skrevet av fagfolk på området.

Det var i 1998, under en reise til Russland, at Imerslund begynte å produsere stoff om finskbeslektede folkegrupper i Nordvest-Russland. I 2004 fikk hun en ny oppgave da Utdanningsdepartementet opprettet www.finsk.no, med Imerslund som redaktør. Nettstedet, som i hovedsak var rettet mot videregående skole og studenter, skulle også være en ressurs for kulturinteresserte.

Skape interesse

– Det var rundt årtusenskiftet jeg for første gang var i Nordvest-Russland. I republikken Karelens og i Ingermanland besøkte jeg mange skoler hvor en stor del av elevene lærte finsk og jeg intervjuet mange av dem. Dette stoffet kunne jo være

interessant for finskelever i Norge!

– På en skole i St. Petersburg hadde alle de ca. tusen elevene finsk på timeplanen, gjennom hele skolegangen. Det var obligatorisk. Vi vet lite om de finskbeslektede folkene i Russland fordi vi har hatt så liten kontakt med dem. Kanskje jeg kunne være med på å skape større interesse for disse folkene?

Da statsstøtten falt bort i 2008, fortsatte Imerslund å drifte finsk.no privat, og det kom leserbrev fra ti ulike land. Nå lager hun ikke lenger nytt stoff, men bruker nettstedet til å informere om den nye boka og legger ut linker om stoff knyttet til den.

En krevende prosess

Etter hvert ble det krevende for Imerslund å håndtere finsk.no alene. Med en tanke om å bevare det unike stoffet og gi det en varig form, begynte hun i april 2019, med støtte fra kulturorganisasjoner, arbeidet med et bokmanus.

– Boken har fått mye større oppmerksomhet enn jeg hadde trodd. Da den kom ut i 2021, tikket det nærmest daglig inn meldinger og

e-poster. Folk delte personlige og rørende historier om sin oppvåkning som kvænsk eller skogfinsk. I Norge har det generelt blitt mye mer positiv oppmerksomhet rundt dette de siste årene, forteller Bente.

Imerslund har selv bodd i Karasjok kommune fra 1971 til 1977. Hun har ikke bodd i Porsanger.

– Men til «Årbok for Porsanger 2022» skrev jeg artikkelen «Spennende folk og artige opplevelser i Porsanger gjennom over 50 år». Min bror Erik Imerslund har bodd der siden 1968. Gjennom hans svigerfamilie har det blitt mye kontakt på både kvænsk og samisk, forklarer hun.

Interesse og inspirasjon

Bente forteller at både filmskaper Anstein Mikkelsen og historiker Arvid Petterson har vært oppvakt kvænenes kontakt østover, for skogfinnerne og de andre beslektede folkene i Sverige og Russland.

– Kontakten med Russland blomstret etter glasnost (russisk for åpenhet, red.anm.), fra 1990-tallet og frem til februar 2022. Det er vondt å tenke på at Ukraina-krigen ble en bråstopper for den kontak-

ten. For meg personlig blir det av og til noen forsiktige meldinger på e-post, men jeg kommer nok aldri til å treffe igjen de fantastiske og hjelpsomme menneskene som tok godt vare på meg på mine arbeidsreiser i Russland, avslutter Bente Imerslund.

Kjempegodt oppmøte

Anneli Naukkari forteller at de er glade for at så mange møtte opp, og at det var god stemning under foredraget som varte i omtrent halvannen time.

Foredraget med Bente Imerslund var et av 18 arrangement i Porsanger denne uka, hvor kulturminneuka, folkehelseuka og friluftslivets uke blir markert.

– Alle arrangementene har hatt kjempegodt oppmøte så langt, det virker som om folk setter pris på at vi har ulike arrangementer i kulturminneuka, sier Naukkari.

HANNAH PERSEN

avisa@sagat.no

Mange møtte opp på biblioteket for å høre Bente Imerslund fortelle om sitt arbeid med boken «Kvener, skogfinner, tornedalinger, karelere, vepsere og ingermanlandsfinner. Onhan meitá vielä! Jo viisst finnes vil!» FOTO: MAGNUS G. MARTINSEN